

داشتن کار و ایجاد تشکل مستقل در محل کار، از بدیهی ترین و ابتدایی ترین حقوق هر انسانی است.

کارگران حق دارند تا با حضور در تشکل مستقل
حقوق انسانی و اجتماعی خود را از دست ندهند

قوانین موجود در دنیای امروز،
در اثر مبارزات کارگران و طی
سال ها به تصویب رسیده است
و هنوز هم به نفع سرمایه داران
و کارفرمایان است و به نفع آنان
تفسیر می شود. اما باز هم از
اجرای این قوانین سرباز زده
می شود. ما می پرسیم: چرا؟

خط مشاوره حقوقی رایگان کانون مدافعان حقوق کارگر
آماده پاسخگویی سوالات شماست
۰۹۳۲۹۵۴۶۷۰۹

کانون مدافعان حقوق کارگر

kanoon.m.h.kargar@gmail.com

www.kanoonmodafean.blogfa.com

در ماده ۲۵ تا ۲۸ قانون کار مصوبه سال ۱۳۳۸ حق تشکیل
سندیکا، اتحادیه و کنفدراسیون برای کارگران به
رسمیت شناخته می شد. طبق ماده ۲۷ آن قانون
کار، حقوق و وظایف اساسی آنان به شرح زیر
عنوان شده بود:

انعقاد پیمان های دسته جمعی کار—خرید و فروش
و تملک اموال منقول و غیر منقول، مشروط بر این
که به قصد تجاری و جلب نفع نباشد — دفاع از
حقوق و منافع حرفه ای اعضا—تاسیس شرکت
های تعاونی جهت رفع نیازمندی های اعضا—
تاسیس و ایجاد صندوق بیکاری به منظور تعاون
و معاضدت کارگران بیکار

در ماده ۲۸ این قانون چنین آمده بود:

اجبار و عنف و تهدید کارگران به قبول عضویت
سندیکا و یا منع آنان از قبول سندیکا ممنوع
است.

اما در قوانین کار سالهای بعد واژه سندیکا از
قوانین حذف می شود و از این پس با گنجاندن
قوانین شوراهای اسلامی کار، نقش نماینده
وزارت کار در تشخیص صلاحیت کاندیداهای
عضویت در شوراهای تقویت می گردد.

با توجه به وضعیت تشکل های کارگری در قوانین
کشور ما و مراحلی که طی کرده است، باید پرسید:

چرا باید امروزه کارگران ایرانی از داشتن
تشکل های کارگری که از حقوق ابتدایی
کارگران است و برای آن سالها جنگیده اند،
محروم شوند؟

چرا باید قوانین کار ما مخالف با قوانین بین
المللی کار باشد؟

مگر وظایف و عملکرد سندیکاها چه
بوده که از تشکیل آنها جلوگیری می
شود؟

برای بدست آوردن حقوق سندیکایی خود
چه باید کرد؟

وظایف کارگران در ایجاد تشکل های
کارگری و اتحادیه ها چیست؟

اصل چهل و سوم قانون اساسی

برای تامین استقلال اقتصادی جامعه و ریشه کن کردن فقر و محرومیت و برآوردن نیازهای انسان در جریان رشد با حفظ آزادی او، اقتصاد جمهوری اسلامی ایران بر اساس ضوابط زیر استوار می شود:

الف- تامین نیازهای مسکن، خوراک، پوشاک، درمان، آموزش و امکانات لازم برای تشکیل خانواده برای همه

ب- تامین شرایط و امکانات کار برای همه به منظور رسیدن به اشتغال کامل و قرار دادن وسایل کار در اختیار همه کسانی که قادر به کارند ولی وسایل کار ندارند.

پس از گذشت سی سال از تصویب قانون اساسی کدام یک از موارد فوق اجرا شده است؟

- چرا تا کنون موارد فوق تحقق نیافته است؟

- چه راه حلی برای اجرای امور مندرج در اصل چهل و سوم قانون اساسی وجود دارد؟

- ماده صد قانون برنامه چهارم اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی:

دولت موظف است به منظور ارتقای حقوق انسانی، استقرار زمینه های رشد و تعالی و احساس امنیت فردی و اجتماعی .. "منشور حقوق شهروندی" را مشتمل بر محورهای ذیل تنظیم و به تصویب مراجع زیربسط برساند.

- تامین آزادی و صیانت آرای مردم و تضمین آزادی ، "حق انتخاب شدن و انتخاب کردن

- حمایت و تضمین امنیت فعالیتها و اجتماعات قانونی

- تامین آزادی و امنیت لازم برای رشد تشکلهای اجتماعی

کنفرانس بین المللی کار در تاریخ هفده ژوئن ۱۹۴۸ برگزار گردید و چند مقاله نامه را که برای همه کشورهای عضو سازمان ملل متحد لازم الاجرا است ، تصویب نمود. این کشورها موظفند قوانین داخلی خود را با توجه به این مقاله نامه ها اصلاح و آنها را اجرا کنند

مقاله نامه ۸۷

ماده ۲:

کارگران و کارفرمایان بدون هیچ گونه امتیاز می توانند برطبق تمایل خود و بدون اجازه قبلی اقدام به تشکیل سازمانهایی به میل خود نموده و یا به این سازمانها بپیوندند. به شرط آن که اساسنامهی آنها را رعایت کنند.

ماده ۳:

سازمان های کارگران و کارفرمایان حق دارند اساسنامه و آیین نامه های خود را تدوین و نمایندگان خویش را آزادانه انتخاب و اداره ی امور و فعالیت خود را تنظیم و برنامه ی عملی خود را اعلام نمایند.

مقامات دولتی باید از هر گونه مداخله ای که ممکن است این حق را محدود و یا مانع اعمال قانونی آن باشد، خودداری نمایند.

آیا می دانید که:

• چرا تا کنون سازمان های کارگری نتوانسته اند بدون مانع تشکلهای خود را ایجاد کنند؟

• کارگران چگونه باید از این حق مسلم خود استفاده کنند؟

چرا مقامات دولتی از ایجاد تشکلهای کارگری جلوگیری می کنند؟

**کارگران حق دارند با حقوق خود آشنا شوند
کانون مدافعان حقوق کارگر**

مقاله نامه ۹۸

ماده ۱:

کارگران باید در مقابل اعمال ضد اتحادیه ای تبعیض آمیز در زمینه ی اشتغال از حمایت کافی برخوردار باشند.

این گونه حمایتها به ویژه در موارد زیر باید اعمال گردد:

مشروط نمودن استخدام یک کارگر به این که عضو یک اتحادیه نشود یا از عضویت یک اتحادیه مستعفی گردد.

اخراج یک کارگر ، یا ایجاد مزاحمت برای او به وسایل مختلف، به علت عضویت وی در یک اتحادیه و یا به علت مشارکت وی در فعالیت های تشکیلاتی در غیر ساعات کار و یا در صورت موافقت کارفرما در جریان ساعات کار.

ماده ۲:

اتحادیه های کارگری و کارفرمایی، باید در مقابل هر گونه اقدام و فعالیت طرف مقابل که جنبه ی مداخله در تشکیلات و فعالیت امور اداری آنها را دارد، کاملاً مصونیت داشته باشند.

آیا می دانید که :

• کدام یک از موارد فوق تا کنون اجرا شده است؟

• چه کسی مسوول حفاظت از فعالیت های اتحادیه ای کارگران است؟

• چرا کارگران شرکت واحد تنها به خاطر تشکیل سندیکا از کار اخراج شده اند ؟

چه باید کرد تا جلوی اجحاف به حقوق کارگران گرفته شود؟